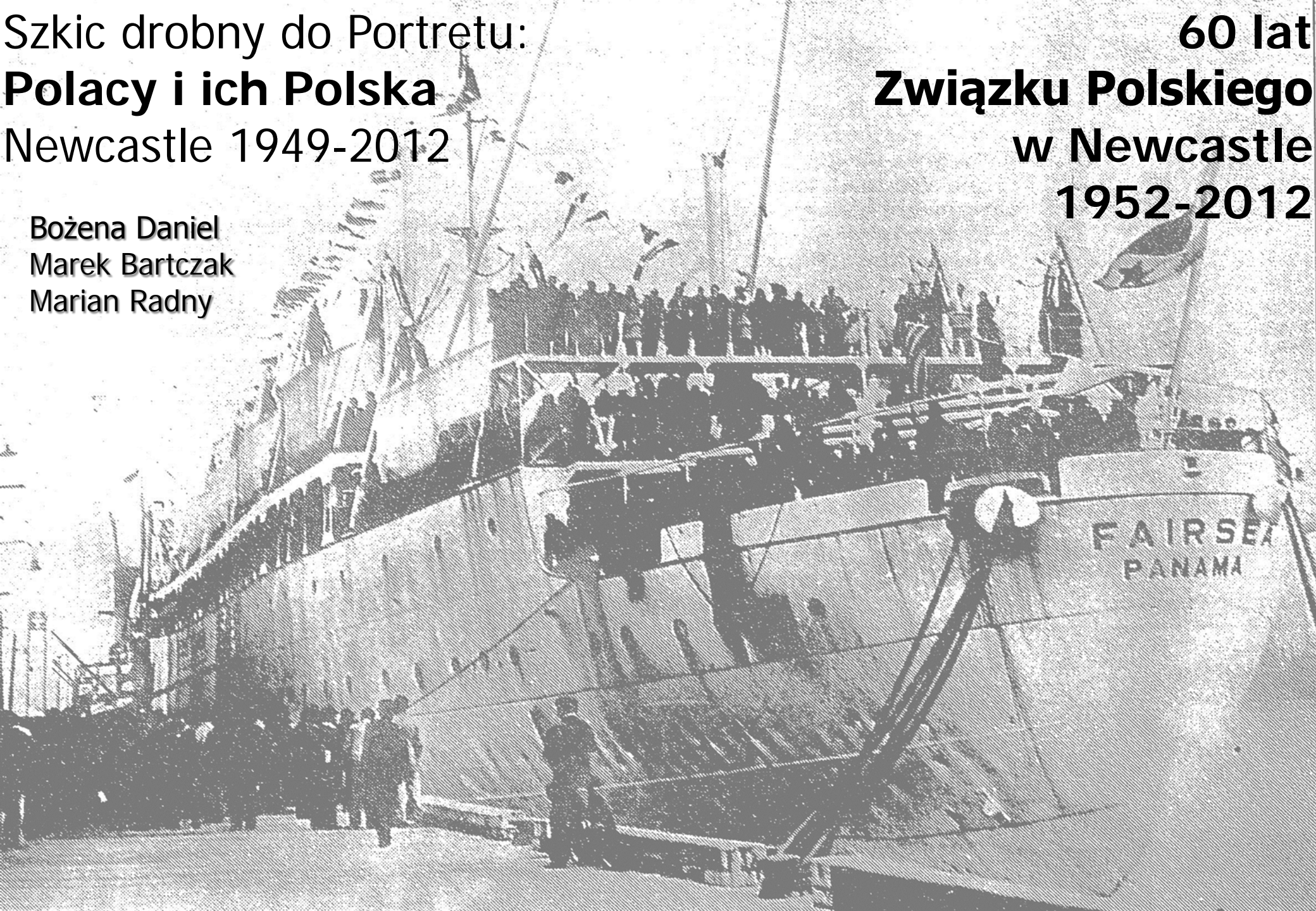

Szkic drobny do Portretu:
Polacy i ich Polska
Newcastle 1949-2012

Bożena Daniel
Marek Bartczak
Marian Radny

60 lat
Związku Polskiego
w Newcastle
1952-2012

... z drogi... 1949...

Druga Wojna Światowa ciężko doświadczyła Polskę i Polaków. Większość z tych, których wojna wypędziła z kraju, do powstałej po 1945 roku "nowej" Polski wrócić albo nie mogła, albo nie chciała. Emigrowali.

Emigracja z lat 40-tych i 50-tych to głównie żołnierze i przymusowi robotnicy. Żołnierze zwycięskiej, ale niepotrzebnej już aliantom Armii Polskiej na Zachodzie i przymusowi robotnicy powalonej potęgi Niemiec; przyjechali do Australii ze swoimi rodzinami, byłymi dowódcami i kapelanami. Przyjechali tu jak do domu. Domu jaki znali – z polską mową i książką; modlitwą i opłatkiem przy wigilii; hucznym balem do białego rana... po polsku.

W 1950 roku o polskim domu w Australii mało jednak kto słyszał. Trzeba było woli, pracy i przyjaciół, by polski dom zbudować. Taki dom buduje się długo; to dzieło pokoleń. Dopiero taki dom tchnie duchem obyczaju i tradycji.

Prezentujemy szkic do portretu Polski i Polaków w Newcastle; Ich Domu, Ojczyzny na Obczyźnie, którą zbudowali sobie w stolicy Hunter. Sobie? Wielu z tych co przyjechali tu później zgodnie potwierdzi, że to co zastali, to jak "Polska właśnie"...

Powitanie australijskiego Ministra d/s Imigracji Arthura Calwella na pokładzie okrętu „Fairsea” – Fremantle, sierpień 1949

Polacy zgrupowani w obozie przejściowym w Grecji, prawie natychmiast dali się poznać na ulicach Newcastle i okolic.

Występ polskiego chóru i zespołu tanecznego z obozu w Grecji – Maitland, wrzesień 1949

Liniowiec „Fairsea” zakotwiczył w porcie Newcastle 19 sierpnia 1949 roku.

„Kraowiak” w wykonaniu imigrantów z obozu w Grecji na festynie w Cessnock (1950)

Parada na Hunter Street z udziałem polskich imigrantów z obozu w Grecji – Newcastle (1950)

KALENDARIUM

POLSKA

1947 B. Bierut
Prezydentem PRL
Zabójstwo gen.
Świerczewskiego
1948 I kolarski
„Wyścig Pokoju”
Umiera kardynał
A.Hlond -
S.Wyszyński
Prymasem Polski
1949 Marszałek
ZSRR
K.Rokossowski
Marszałkiem Polski
1950
Aresztowanie
W.Gomułki

ŚWIAT

1947 Ogłoszenie
planu Marshalla
Niepodległość Indii
1948 Zamordowanie
M.Gandhiego
Ogłoszenie
niepodległości
Izraela
Blokada
zachodnich sektorów
Berlina
1949 Utworzenie
NATO
Powstanie
RWPG
Powstają
ChRL, oraz NRD i RFN
1950 Początek wojny
w Korei

... do pracy... 1952-56...

15 maja 1952 r. w piśmie "Wiadomości Polskie" ukazuje się ogłoszenie o spotkaniu organizacyjnym Polaków zainteresowanych założeniem polskiej organizacji polonijnej w Newcastle. Formalnie organizacja powstała 3-go sierpnia 1952 roku skupiając 39 członków. Inicjatorem spotkania i pierwszym prezesem założonego Związku Polskiego w Newcastle był p. Zygmunt Paczyński.

Z.Paczyński

29-go stycznia 1953 r. powstaje Sobotnia Polska Szkoła w Hamilton. Szkołą, z 48 uczniami, kierują p. Z.Paczyński i ks. Z.Lewandowski, pierwszy polski ksiądz w Newcastle. Niebawem (1954) zawiązują się późniejsze sekcje powstałego Związku: Komitet Kościelny i Koło Pań, Z.Paczyński tworzy drugą szkołę w Cardiff (1956), a sam Związek przystępuje do Rady Naczelnej Organizacji Polskich w Australii. Zespół Teatru Amatorskiego im. A.Fredry wystawia „Grube Ryby” i „Czar Munduru”...

Ks. Z. Lewandowski

Pierwsza Polska Szkoła w Hamilton kwiecień, 1956

NEW AUSTRALIAN AND AUSTRALIAN
DANCE
LADIES' NATIONAL PARK BOWLING CLUB
SATURDAY, MARCH 15, 1952
START 8-12

fur europeche
"tanz,"
cherzlich einladen am 15
marz in 1952 National Park Str
(Ladies National Park Bowling Club)

Serdecznie Zapraszamy wszystkich
Na Zabawe
ktora się odbę dzie w sobotę 15 go marca
1952r na sali; Ladies National Park
Bowling Club
(pocz. godz. 8-12) zespół polski.

Mężczyźni z obozu w Grecie w drodze do pracy w hucie BHP – Newcastle, 1952. Na pierwszym planie p. E.Guźdź, późniejszy prezes Związku Polskiego (pozostałe osoby na fotografii nieznanne).

KALENDARIUM

POLSKA	ŚWIAT
1952 Początek budowy Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie	1953 Umiera J. Stalin – władzę w ZSRR przejmuje N.Chruszczow
1953 Uwzięzenie Kardynała Wyszyńskiego	Koniec wojny w Korei Próba bomby wodorowej w ZSRR
1955 W Moskwie umiera B.Bierut	1954 RFN niezależnym pństwem
1956 Bunt robotników w Poznaniu	1955 Umiera A.Einstein
W.Gomułka przejmuje władzę	Powstaje Układ Warszawski
Uwolnienie Kardynała Wyszyńskiego	1956 Rewolucja na Węgrzech
	Letnie Igrzyska Olimpijskie w Melbourne

Związek wspomaga finansowo polskich inwalidów wojennych, organizuje towarzyskie i rocznicowe spotkania rodaków, zaczynają się regularne msze po polsku i wychodzi biuletyn "Polak w Newcastle"...

... u siebie... 1957-61...

Dojrzał pomysł Domu Polskiego. W pierwszym, nazwanym Tymczasową Siedzibą Związku Polskiego, otwartym w 1957 (Islington), zmieściła się właściwie tylko biblioteka. W drugim, nabytym w 1960 (Broadmeadow) było jeszcze ciasniej. W 1961 dom w Broadmeadow jednak rozbudowano i do niego przeniosła się cała organizacja Związku z jej sekcjami i Polską Szkołą z Hamilton. ...Nie ustaje też tempo w organizacji życia kulturalnego Polonii...

Chrzest sztandaru Związku Polskiego w kwietniu 1958. Na zdjęciu abp. J. Gawlina, ks. Z. Lewandowski oraz chrzestni: A. Nowak i M. Ostrowski

Poświęcenie obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej przez ks. Gajdelsa - maj 1959

Szkoła Polska w Cardiff w 1958 - po akademii upamiętniającej Bitwę Warszawską 1920 roku

„Biesiadne” powitanie pierwszego ks. chrystusowca, J. Guli, w Newcastle - sierpień 1959

KALENDARYUM

POLSKA	ŚWIAT
1957 Polacy w ZSRR mogą wracać do kraju	1957 Utworzenie EWG (Unia Europejska)
Farsa wyborcza - „wybory” do Sejmu	Pierwszy sputnik w kosmosie (ZSRR)
Zamieszki w Warszawie - koniec odwilży politycznej	1959 F. Castro zdobywa władzę na Kubie
W. Gomułka	1960 Koniec „przyjaźni” ZSRR-Chiny
1958 Milicja penetruje Klasztor na Jasnej Górze	Niepodległość państw Afryki
1960 Władze usuwają krzyż z miejsca planowanego kościoła w Nowej Hucie	1961 Budowa muru w Berlinie
	Pierwszy człowiek w kosmosie - J. Gagarin (ZSRR)

Występy dzieci ze Szkoły Polskiej w Cardiff - kwiecień 1958

Zespół taneczny „Polonez” w 1959 roku

Zespół Koła Teatralnego (zał. Z. Paczyński) z gen. J. Kleebergiem po swoim pierwszym spektaklu - „Villa Esperanza” - Cardiff listopad 1960

Scena z kolejnej premiery Koła Teatralnego - „Kielich Kwi” - 1961 rok

... pamiątka chrztu... 1962-66...

REGINA POLONIAE
ORA PRO NOBIS

„Przedziwo Jolanty” – sztuka wystawiona w Ratuszu w 1965 roku (reż. Zb. Wittling – również wieloletni prezes Związku)

„Stara Baśń” – Mattara 1965

Polski Chór w Ratuszu – dyr. ks. F.Feruga (1966)

Mattara 1965

„Jaselka” w wykonaniu Szkoły Polskiej - 1965

Dzień Matki w Szkole Polskiej w Broadmeadow (1966). Na zdjęciu, m.in., nauczycielka p. H. Guździ i ks. F.Feruga

KALENDARIUM

POLSKA	ŚWIAT
1964 Nielegalny wiec intelektualistów w Warszawie	1962 Kryzys kubański
1965 List biskupów polskich do biskupów niemieckich	Sobór Watykański II
1966 Nielegalne obchody 10-tej rocznicy buntu w Poznaniu	Po wojnie z Francją Algieria uzyskuje niepodległość
Kościelne uroczystości Chrztu Polski w Częstochowie	1963 Zabójstwo prezydenta USA J. Kennedy'ego
1000 Szkół na Tysiąclecie	1964 Początek amerykańskiej wojny w Wietnamie
	Władzę w ZSRR przejmują L.Breżniew
	1966 Rewolucja kulturalna w Chinach

Rok 1966 był dla wszystkich Polaków datą wyjątkową – 1000-lecie Chrztu i powstania Państwa Polskiego. Obchody milenijne w Newcastle trwały dwa lata, uświetniane spektaklami teatralnymi, akademiami i uroczystościami religijnymi. Trwałą pamiątką polonijnego milenium w Newcastle pozostaje witraż zdobiący wnętrze Katedry w Hamilton. Przedstawia symbolicznie scenę chrztu, zaślubiny Mieszka I z księżniczką Dobrawą, oraz wizurunek Matki Boskiej, ogłoszonej przez Kościół, Królową Polski.

... decyzja... 1967-71...

Pomysł budowy nowego Domu Polskiego - jako siedziby Związku Polskiego, jego sekcji i Szkoły Polskiej - powstał na początku lat sześćdziesiątych, gdy Związkowi przewodniczył F. Burnog. Pomysł nabiera realnych kształtów w grudniu 1969 roku wraz z rozpoczęciem jego budowy. Budowa ta to ogromny wysiłek wielu ludzi.

Nie ustaje jednak tradycyjna już aktywność Związku i jego sekcji. Polonia, równoległe z budową Domu, prezentuje osiągnięcia Polski w wystawach i pokazach: plakatu artystycznego w City Art Gallery, znaczków polskich w Commonwealth Bank of Australia i Festiwalu Polskich Filmów w Technical College (Tighes Hill).

R. Tarasin i Cz. Ciszek (z żoną) kierujący Związkiem w pierwszym okresie budowy

„...przełomową datą w pracy Związku był dzień 7 grudnia 1969 roku, kiedy to w tropikalnym słońcu grupa Polek i Polaków zaczęła pruć ziemię pod fundamenty nowego Domu...” Stary Dom Polski jeszcze w tle...

„Stary” Dom Polski w Broadmeadow 1968 r.

Przerwa w budowie. Koło Pań (od 1969 roku Koło Polek) dbało o to by pracującym, podczas przerw na posiłek, nie brakowało niczego

POLSKA	ŚWIAT
1967 Obywatele polscy pochodzenia żydowskiego to Pięta Kolumna (Wł. Gomułka)	1967 Wojna Izraelska z Krajami Arabskimi
1968 Pierwsza powojenna fala emigracyjna z Polski	1968 Wojna Układu Warszawskiego wkraczając do Czechosłowacji
1970 RFN uznaje zachodnie granice Polski	„Wiosna Studencka” w Polsce i Europie
Bunt stoczniowców w Gdańsku	1969 Pierwszy człowiek na Księżycu – N. Armstrong (USA)
Władzę przejmuje E. Gierek	

„Jasełka” L. Rydla wystawione przez Koło Teatralne w 1968 r.

Zespół Taneczny „Polonez” pod kierownictwem p. J. Lindnera na Balu Reprezentacyjnym w Ratuszu – Newcastle, kwiecień 1968

Wnętrze kaplicy na plebanii w Mayfield, zakupionej w 1969 roku. Obok: ks. F. Westfal, pierwszy rezydent nowej plebanii

...gospodarze... 1972-76...

„W trakcie budowy Domu Polskiego - wartego w chwili otwarcia \$150,000 i nieobciążonego długiem - dary i datki na budowę złożyły 377 osoby na sumę \$22,225, a przy budowie wzięło udział 140 osób, przepracowując bezinteresownie 3,450 dniówek”. Tyle ze statystyki zebranej przez ówczesnego prezesa Związku p. F.Dudka. Długie lata budowy i rozbudowy Domu świadczą również o innym, niewymiernym wkładzie budowniczych w dzieło powstania Centrum Kultury Polskiej w Newcastle. Choć oficjalne otwarcie Domu nastąpiło w maju 1974 roku, już rok wcześniej, z okazji obchodów roku Kopernikowskiego, dom otrzymuje imię Mikołaja Kopernika.

Panie z Koła Polek przy jednym z przygotowanych przez siebie specjalnych na kolejny bal, zabawę lub, po prostu, obiad. Praca Koła przez długie lata była źródłem znaczących dochodów Związku Polskiego i walnie przyczyniła się do powstania nowego Domu Polskiego

Nowy Dom Polski im M.Kopernika tuż po otwarciu w maju 1974 r.

Zawieszenie Orła Białego- projektu M.Kubasika (pierwszy z lewej) - na Domu Polskim - 1972

Zespół taneczny Szkoły Polskiej w 1975 roku z nauczycielką p.H.Guźdź

Obchody roku Kopernikowskiego w Domu Polskim im. Mikołaja Kopernika - 1973

Nowo założony, przez T.Gebhardta (1973), zespół taneczny „Kujawy” w pierwszych występach w Domu Polskim

KALENDARIUM

POLSKA	ŚWIAT
1974 Rusza produkcja Malucha (Fiat126p)	1972 Krwawe obalenie rządu lewicowego w Chile
1975 49 województw zamiast 17	1974 Cyklon Tracy niszczy Darwin (Australia)
1976 Bezkrwawy bunt robotników Ursusa i Radomia	1975 Umiera hiszpański dyktator gen. F.Franco
Wprowadzenie karteek na cukier	Protokół o współpracy i bezpieczeństwie w Europie
Powstanie jawnej, nielegalnej opozycji – Komitet Obrony Robotników (KOR)	Prezydent USA R.Nixon zmuszony do ustąpienia z urzędu
Prezydent USA, J.Carter, w Polsce	Komunistyczne wojska wietnamskie zdobywają Sajgon
	1976 Umiera Mao Tse-tung (Chiny)

THE POLISH CENTRE, Broadmeadow, has been built by the voluntary labour and generous donations of Newcastle Polish Community. The Centre contains a Community Hall, School Rooms, Library and a Cafeteria.

... pomoc Polsce... 1977-81...

Czas przełomu dla Polski - powstanie jawnej opozycji w kraju i wybór Polaka Papieżem – ożywiają nadzieje na nową Polskę. Wprowadzenie stanu wojennego w grudniu 1981 roku nie odwróciło już biegu rzeczy. Przeciwnie. Ofiary stanu wojennego i zapaść gospodarcza Kraju zjednoczyły Polaków i przesądziły o dalszych losach Polski. W tym ważnym czasie Związek wspomaga finansowo „Solidarność”. Po wprowadzeniu stanu wojennego, Dom Polski, w styczniu 1982, jest miejscem spotkania lokalnego oddziału organizacji „Narody Ujarmione”. Tutaj zapada decyzja o organizacji wiecu poparcia dla „Solidarności”... „Pomoc Polsce” to nie tylko hasło lat 80-tych. W swojej historii Związek zbierał i wysyłał do Kraju pieniądze na przeróżne cele: głodujących (1989), powodzian (1997, 2001), niewidome dzieci z „Lasek”... Pomagano też ofiarom Czernobyla (1986- Ukraina) i mieszkańcom Darwin (1974).

Bal Cygański zorganizowany przez Koło Polek – czerwiec, 1977

Międzynarodowa manifestacja w Newcastle w proteście przeciw wprowadzeniu 13 grudnia 1981 stanu wojennego w Polsce– Newcastle Mall, styczeń 1982

Audycja radiowa „Między Nami” (1977) P.Burnog. Równolegle nadawana jest audycja „Echa Ojczyzny” redagowanej przez pp. H. i W. Ślusarczyków. Państwo Burnog w studiu 2NUR-FM podczas emisji.

Zespół Tańca i Tęcza "Kujawy" w Newcastle. W niedzielę 13 października 1978, o godzinie 8.30 wieczorem w Domu Polaka, Broadmeadow. W programie: Nowe tańce i opisy w wykonaniu zespołu. Przew. A. Łopuski, Redaktorzy: A. Łopuski, J. Chmielewski i G. Górecki, Publikacja: miesięcznik „Kujawy”. Wykonanie: zespół „Kujawy”. Organizacja: Komitet Rodzicielski. Wzrost i zdrowie: 85.000 zł netto, wkładka w wysokości 1000 zł. Wzrost i zdrowie: 85.000 zł netto, wkładka w wysokości 1000 zł. Wzrost i zdrowie: 85.000 zł netto, wkładka w wysokości 1000 zł.

Zespół taneczny „Kujawy” uznany w 1978 roku trzecim zespołem folklorystycznym w Australii

Koło Historyczne (1979). Na zdjęciu niektórzy członkowie Koła: H.Guźdź, H.Regulska-Ślusarczyk, A.Regulska, W.Ślusarczyk i J.Boń (długoletnia przewodnicząca Koła Polek)

Szkola Polska w 1977 roku przystępuje do Federacji Szkół Etnicznych. Na zdjęciu z dziećmi, nauczyciele i Komitet Rodzicielski – A.Kizeweter, M.Rakowska, K.Gracz, J.Pietras, S.Wójcicki, A.Janicka, M.Bober, K.Goczol, R.Janicki. Z.Paczyński i ks. B.Bednarz

Wystawa malarstwa p. M.Pietrasa upamiętniająca 40 - lecie mordu katyńskiego

KALENDARIUM

POLSKA

1978 Kardynał K.Wojtyła wybrany Papieżem
Pierwszy Polak w Kosmosie
1979 Papież w Polsce
1980 Strajki - powstaje **SOLIDARNOŚĆ**
Nagroda Nobla z Literatury dla Cz.Miłosza
1981 gen. W.Jaruzelski przejmuje władzę Umiera kard. S.Wyszyński
Wprowadzenie stanu wojennego

ŚWIAT

1978 Układ pokojowy między Egiptem i Izraelem
1979 Rewolucja Islamska w Iranie - szach R.Pahlavi ucieka z kraju
Armia ZSRR wkrocza do Afganistanu
1980 Igrzyska Olimpijskich w Moskwie zbrojnotowane przez kraje zachodnie
Wojna Iranu z Irakiem
1981 Zamach na Papieża w Watykanie

... gość w dom... 1982-86...

Zapowiadana od 1980 roku fala emigracyjna z Polski dociera do Newcastle. Związek Polski, dzięki pomocy rządowej jest w stanie zaoferować niektórym emigrantom tymczasowe zatrudnienie w bibliotece Domu Polskiego. W wyniku pracy Komitetu Pomocy dla Kraju „Pomóż Polsce Życ” i pracy członków Komitetu Opieki Społecznej, w rejonie Newcastle osiedla się ok. 80 polskich rodzin.

Sam Związek Polski, na swoje 30-lecie, w duchu pojednania, sięga korzeni wracając pamięcią do tych, którzy go budowali...

KALENDARIUM

POLSKA	ŚWIAT
1982 SOLIDARNOŚĆ w „podziemiu”	1982 Umiera L. Breżniew
1983 Wizyta Papieża Pokojowa	1983 M. Gorbaczow przejmuje władzę w ZSRR
Nagroda Nobla dla L. Wałęsy, szefa związku SOLIDARNOŚĆ	USA Reagan ogłasza program „wojen gwiazdnych”
1984 Służby Specjalne (SB) mordują ks. J. Popiełuszkę	1986 Awaria elektrowni atomowej w Czernobylu na Ukrainie
1985 Wojskowy Układ Warszawski przedłużony na kolejne 20 lat	Demonstracje polityczne na Litwie, Łotwie i w Estonii

Choć najważniejszy z polskich gości przybyłych do Australii do Newcastle nie zjechał, pamięć o tym, że był blisko, pozostała...

Wystawa polska na Carnivale '86

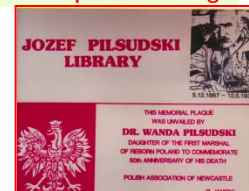
Koncert niewidomych dzieci z Lasek – sierpień 1985

Wanda Piłsudska w Domu Polskim w 1985 podczas odsłonięcia tablicy pamiątkowej poświęconej pamięci Jej ojca, Marszałka Polski, J. Piłsudskiego. Na zdjęciu: prezentacja członków Związku przez prezesa p. R. Janickiego

Premier Rządu Polskiego na Emigracji w Londynie – p. Kazimierz Sabbat - przed Domem Polskim żegnany przez prezesa Związku p. R. Janickiego

Panie B. Kubiak i H. Musialik z Ośrodka Opieki Diennej (1986) przygotowujące posiłek w kuchni Domu Polskiego. Panie przejęły tradycję Koła Pań i Polek, i pod ich okiem przygotowuje się posiłki w Domu Polskim.

30-lecie Szkoły Polskiej – 1986. Na zdjęciu, jedna z pierwszych uczennic Szkoły, p. B. O'Connor (Konieczny)

ks. D. Sobala i p. A. Grenadier z dziećmi w programie jasełkowym na zakończenie roku szkolnego

... z przeszłości... w nowe... 1987-91...

Konsul Generalny RP
G.Pieńkowski i Burmistrz
Newcastle Mr. McNaughton
podczas ceremonii odsłonięcia
tablicy poświęconej
E.Strzeleckiemu- listopad 1991

Tablica pamiątkowa na punkcie widokowym im.
E.P.Strzeleckiego w Newcastle.

Powitanie Konsula RP i Burmistrza
Newcastle w Domu Polskim przez
prezesa Związku Polskiego p.
A.Kizeweter i p. Cz.Kizeweter

Kujawy 1989

Ks. M.Szura z grupą
młodych rodaków w
Katedrze w Hamilton-1991

Chór „Lutnia” Koła
Emerytów i Rencistów; 1987
(dyr. p. J.Pietras)

Rozstawienie postaci polskiego podróżnika i odkrywcy, Edmunda Pawła Strzeleckiego (1797-1873), to zasługa Koła Historycznego przy Związku Polskim w Newcastle. Strzelecki pozostawił Australijczykom, m.in., imię innego wielkiego polskiego emigranta, Tadeusza Kościuszki. Ta działalność Koła, uwieńczona została odsłonięciem tablicy pamiątkowej (1991) i organizacją wystawy w Muzeum Regionalnym w Newcastle (1997). Symbolem wręcz stało się, że odsłonięcia tablicy poświęconej Strzeleckiemu w 1991 roku dokonał Konsul RP G.Pieńkowski, pierwszy konsul „nowej” Polski w Australii.

SIR PAUL EDMUND STRZELECKI
IN RECOGNITION OF THE GREAT POLISH GEOLOGICAL
AND AUSTRALIAN EXPLORER
WHOSE RESEARCH OF COAL DEPOSITS AND CHEMICAL
ANALYSIS DURING THE PERIOD 1839-1845 INFLUENCED
THE DEVELOPMENT OF THE NEWCASTLE DISTRICT
NEWCASTLE CITY COUNCIL AND POLISH HISTORICAL SOCIETY

Jasełka Szkoły Polskiej –
grudzień 1991

Dni Dziecka – Sydney 1987 i 1989

KALENDARIUM

POLSKA

ŚWIAT

1987 Wizyta
Papieża	1988 Armia ZSRR
opuszcza
Afganistan
1988 Fala strajków
Tajne rozmowy
opozycji z rządem	1989 Upadek
Muru Berlińskiego
1989 Obrady
Okragłego Stołu
Pierwsze wolne
wybory –
komuniści tracą
władzę	Trzęsienie Ziemi
w Newcastle
(Australia)
Zmiana PRL na RP
– Rzeczpospolita
Polska	1990 Rozpad
ZSRR
Gen. Jaruzelski
Prezydentem RP	Zjednoczenie
Niemiec
1990 Rozwiązanie
PZPR – powstaje
SDRP	Połączenie Francji
z Anglią tunelem
pod kanałem La
Manche
L. Wałęsa
Prezydentem RP	1991 Rozpad
Jugosławii Wojna
państw Zachodu z
Irakiem
1991 Wizyta
Papieża	B.Jelcyń
prezydentem
Rosji
Wojсковy Układ
Warszawski
rozwiązany	

... nie zapomnieć... 1992-96...

40-lecie Związku Polskiego uświadamia jego członkom-pionierom, że i Związkowi i im samym przybywa lat. Niektórzy z nich, często już samotni, wymagają opieki. Pracy tej, już od roku 1976, podjęli się członkowie Komitetu Opieki Społecznej i Koła Opieki Diennej (1986). Powstaje też Dom Spokojnej Starości im. M.Kolbe (1991). Następuje jednocześnie parada młodości: dzieci Szkoły Polskiej śpiewają polskie kolędy na koncertach chórów etnicznych, biorą udział w widowisku poświęconemu E.Strzeleckiemu, a ich postępy w nauce ojczystego języka doceniane są daleko poza szkołą... Odradza się harcerstwo, co cieszy przede wszystkim członków Koła SPK. nr. 4.

Grupa działaczy Komitetu Opieki Społecznej – Broadmeadow 1997

Członkowie SPK i grupa harcerzy z Hufca „Polesie” podczas uroczystości z okazji ANZAC-Day – Newcastle, 1994-95

Nagroda Ministra Edukacji NSW dla A.Radnej ze Szkoły Polskiej – Sydney 1994

Koło SPK nr. 4 w 50-tą rocznicę Powstania Warszawskiego i bitwy pod Monte Cassino – ANZAC-Day, Newcastle 1994

Chór Szkoły Polskiej przed koncertem kolęd w Katedrze – Hamilton 1994

Występ Dzieci z okazji 150 rocznicy wyjazdu E.Strzeleckiego z Newcastle – Newcastle 1993

Grono Nauczycielskie Szkoły Polskiej w 1997 – A.Łunarszewska, E.Radna, ks.J.Słowiński, E.Świrad, A.Borzeszowski (kierownik Szkoły), B.Trzcinka.

KALENDARIUM

POLSKA	ŚWIAT
--------	-------

1992 Armia ZSRR opuszcza Polskę	1992 Wojna na Bałkanach
1994 Wolne wybory do Sejmu i Senatu	1993 Podział Czechosłowacji - powstają Czechy i Słowacja.
Wniosek Polski o przyjęcie do Unii Europejskiej	1994 Zwycięstwo Afrykańskiego Kongresu Narodowego w wyborach parlamentu RPA
1995 A.Kwaśniewski Prezydentem RP	
1996 Literacka Nagroda Nobla dla W.Szyborskiej	

...citius, altius, fortius... 1997-2001...

Ważnym wydarzeniem dla Australii i Australijczyków były Igrzyska Olimpijskie w Sydney. Nie tylko. Olimpijskie credo - *szybciej, wyżej, mocniej* - w historii nowożytnych Igrzysk stało się przesłaniem uniwersalnym, nieobcym i polskiej tradycji.

Już na trasie Znicza Olimpijskiego, dzięki Szkole Polskiej, nie zabrakło polskiej muzyki i tańca, a podczas Igrzysk, Polaków w Parku Olimpijskim, również tych z Newcastle, nie trzeba było szukać.

Fakt zaproszenia do Domu Polskiego, obok osobistości polskiej polityki i kultury, również polskich olimpijczyków, przypomniał też o wieloletniej pomocy Związku dla Polskich Klubów Sportowych w Newcastle.

Lider rządzącej w Polsce prawicy, M. Krzaklewski w Domu Polskim - Broomeadow, 1998

Scholares Minores pro Musica Antiqua w Domu Polskim - Broadmeadow, 1999

Moda na „Biesiadę” dotarła z Polski do Newcastle. Jedną z „Biesiad” w kawiarni Domu Polskiego przy muzyce Suzi Bieniecki i Asi Łunarzewskiej oraz gromkich śpiewach biesiadników - 1999

Polski lekkoatleta, Robert Korzeniowski, to jedna z gwiazd Sydneyjskich Igrzysk - zdobył dwa złote medale dla Polski: chód na 20 i 50 km. Na fotografii: po 20 kilometrowym wyścigu „leb-w-leb” Korzeniowski wyprzedza, tuż przed metą, zrozpaczonego konkurenta.

Polscy olimpijczycy (szermierka) gośćmi Domu Polskiego - wrzesień 2000

„Pan Twardowski” i przedstawiciele społeczności polskiej na festiwalu etnicznym „Fiesta” - Hamilton 2000

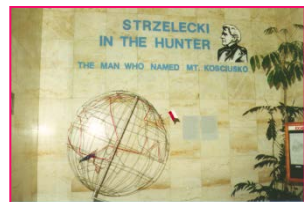
Zdjęcie z dzieci Szkoły Polskiej na trasie Znicza Olimpijskiego - Raymond Terrace 2000

Nagroda Ministra Edukacji NSW dla A.Chodzińskiej ze Szkoły Polskiej - Sydney 2000

P. A. Słowik przed sztandarem Stowarzyszenia Grup Etnicznych. Fragment dotyczący Polski wykonała własnoręcznie. Przewodniczącym Stowarzyszenia jest p. T. Gebhardt

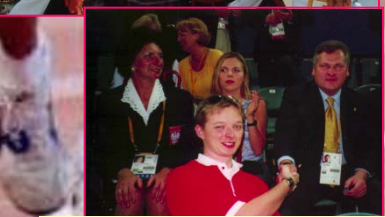
Koło Historyczne raz jeszcze przypomniało o postaci E. Strzeleckiego w 1997 roku. Oprawą 200 rocznicy urodzin podróżnika i odkrywcy była wystawa w Regionalnym Muzeum w Newcastle

Ks. T. Świątkowski z ministrantami na trybunach Stadionu Olimpijskiego - Sydney 2000

Polska grupa z Newcastle w Parku Olimpijskim - Sydney, wrzesień 2000

Łukasz Wiklendt w towarzystwie Prezydenta RP A. Kwaśniewskiego i legendy polskiego sportu p. I. Szewińskiej - Sydney 2000

KALENDARIUM

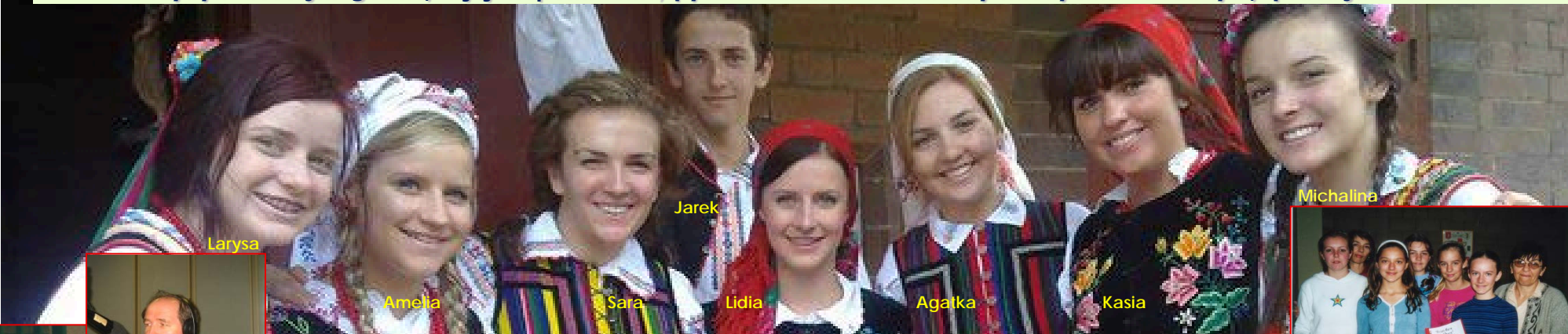
POLSKA	ŚWIAT
1997 Wizyta Papieża Nova Konstytucja Wybory do Sejmu wygrywa prawica Powódzie Stulecia na Śląsku	1999 Interwencja wojskowa NATO w Kosowie na Bałkanach
1998 Rozpoczęcie negocjacji o przyjęcie do Uni Europejskiej	2000 Letnie Igrzyska Olimpijskie w Sydney
1999 Wizyta Papieża Przyjęcie do NATO 16 województw zamiaszt 49	2001 Atak terrorystów islamskich na USA i początek „Wojny z Terroryzmem” w Afganistanie
2000 A. Wajda otrzymuje nagrodę Amerykańskiej Akademii Filmowej (Oscar)	
2001 A. Kwaśniewski ponownie prezydentem RP	

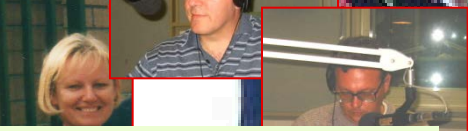
...złote gody...

...2002-2006...

Rok 2002 zamknął okrągłą, 50-letnią działalność Związku. Ukazuje się książka (w wersji polskiej i angielskiej) o historii Związku Polskiego w Newcastle (redakcja p.Aleksandry Horn); plakaty które Państwo właśnie czytacie stanowiły centralną część wystawy jubileuszowej (p.Bożena Daniel, p.Marek Bartczak, p.Marian Radny) pokazywanej również w Centralnej Bibliotece w Newcastle. Przybyli dostojni goście, były wspomnienia, pyszna zabawa i uśmiechy młodych... Poza tym, praca jak codzień...

Uczennice i nauczycielki (A.Horn i E.Radna) Szkół Polskich biorące udział w konkursie „From There to Here”. Jedną z prac (Agatka Radna) została wyróżniona nagrodą Migrant Heritage Centre

Tradycję polskich audycji radiowych wskrzesiła w 2000 roku p.R.Złocińska. Od 2002 kontynuują pp. Zb.Pluta i T.Wiklendt

2002 - Zarząd Związku Polskiego w Newcastle (od lewej): B.Ryll, B.Laśkiewicz, B.Trzcinka, Wł.Żarczyński, J.Pietras, E.Radna, A.Kizeweter (Prezes), B.Pińkowska, B.Kubiak, F.Dudek, B.Żarczyńska, Cz.Kizeweter. Nieobecni: A.Słowik.

„Wigilia dla Samotnych” organizowana przez ks. T.Świątkowskiego od 1998

Zespół taneczny Szkoły Polskiej „Oberek” podczas próby

Chrzest nowego sztandaru Związku Polskiego – sierpień 2002. Od prawej: Chrzestni - B.Kubiak i Cz.Kizeweter, oraz Świadkowie - obecny i byli Prezesi Związku Polskiego: A.Kizeweter (1991-2004), F.Dudek (1972-74,76,89) oraz R.Janicki (1982-88)

W roku 2004 nastąpiła historyczna zmiana w Związku – Prezesem wybrano p. Elżbietę Radną, reprezentującą najmłodszą emigrację (przybyła do Australii w 1992 r.)

KALENDARIUM

POLSKA	ŚWIAT
2002 Polskie wojsko w Afganistanie Platforma Obywatelska (PO) i Prawo i Sprawiedliwość (PiS) startują razem w wyborach	2002 Do obiegu wchodzi nowa waluta EURO
2003 Adam Małysz polskim „królem narci”	Odkryto nową planetę (Quaoar)
2003 Sprawiedliwość (PiS) startują razem w wyborach	2003 Pierwszy chińczyk w kosmosie
2004 Zmarł Noblista Czesław Miłosz	Inwazja na Irak
2004 Zmarł Noblista Czesław Miłosz	2004 Tsunami na Oceanie Indyjskim zabija 230,000 osób
2005 Umiera Jan Paweł II	Olimpiada wróciła do Aten
PIS wygrywa wybory parlamentarne	2005 Pierwsza kobieta kanclerzem Niemiec
2006 Wizyta Papieża Benedykta XVI	2006 Egzekucja Saddama Husseina w Iraku

... trwać i pamiętać... 2007-2012...

KALENDARIUM

POLSKA ŚWIAT

2007 PO wygrywa wybory do Sejmu Polska wchodzi do strefy Schengen
2008 Ekshumacja szczątków gen. Sikorskiego
2009 Zniesienie poboru do armii
2010 Tragiczna śmierć Prezydenta RP L.Kaczyńskiego
B.Komorowski nowym Prezydentem RP
2011 PO po raz drugi wygrywa wybory Pierwsza prezydentka Polski w Uni Europejskiej
2012 Umiera Noblistka W.Szymborska

2007 Początek światowego kryzysu ekonomicznego
2009 Pierwszy czarnoskóry przywódca USA (B.Obama)
2010 Katastrofa ekologiczna w Zatoce Meksykańskiej
2011 Osama bin Laden zabity w Pakistanie
Tragiczne tsunami w Japoni
2012 60 lat panowania Elżbiety II
Odkryto cząstkę Higgsa (tzw. „boską” cząstkę)

Rok 2009 to kolejny jubileusz - 60 lat emigracji z 1949 roku (patrz Plakat 1). I tym razem przybyli dostojni goście, była zabawa i wspomnienia... W roku 2012 Związek Polski obchodzi 60 lat swojej działalności ; na liście członków Związku figuruje 36 nazwisk, tylko o 3 mniej niż w pamiętnym roku 1952, kiedy Związek zakładano (39). Wracamy do korzeni...?

Modlitwa i Minuta Ciszy dla upamiętnienia ofiar zbrodni Katyńskiej

KATYŃ

Odstąpienie Tablicy Katyńskiej (2011). Odstaniają krewni pomordowanych - p. K.Jordan i p. Wł. Żarczyński, przy modlitwie ks. K.Bojdy.

Po lewej - P. Aleksander Prasolik (98 lat) - najstarszy członek Związku Polskiego w Newcastle. Orzełek z Jego czapki żołnierskiej umieszczony został na odstąpiętej Tablicy Katyńskiej. Na zdjęciu, chwilę po odstąpieniu Tablicy z Prezesem Związku, p.M.Radnym.

W HOŁDZIE POLAKOM ZAMORDOWANYM PRZEZ NIEMIECKIE

Dzieci i Młodzież Szkół Polskich prezentują program artystyczny (2011) Pod opieką p. E.Radnej, maturzyści Szkoły Polskiej - Amelia Bartzak, Sara Pińkowski i Jarek Krajewski - uzyskali wyróżniające oceny z matury polskiej w NSW (2011).

Oficjalni Goście obchodów 60 rocznicy emigracji Polskiej do Newcastle (2009). W tle fragment wystawy jubileuszowej.

SCULPTURE

Plakat z wystawy rzeźby p. M.Kubasika w Domu Polskim w 2009 r. Na plakacie rzeźba orła zdobycznego front Domu Polskiego (1974).

Rada Naczelna Polonii Australijskiej odznaczyła swoim medalem 6 przedstawicieli Poloni w Newcastle (p.A.Kizeweter, p.E.Radna i p.Wł.Żarczyński w 2010 r. oraz p.K.Jordan, p.F.Dudek p. i Zb. Pluta w 2011 r.) Na zdjęciu - K.Jordan, F.Dudek i Zb.Pluta z Prezesem Federacji Związków Polskich NSW, p. J.Krajewskim, podczas wręczania medali.

Dekoracja odznaczeniem państwowym p. T.Gebhardta (po lewej) przy okazji otwarcia Wystawy Kościuszkowskiej w Centralnej Bibliotece w Newcastle (2006). P. M.Bartzak (po prawej) to pierwszy Prezes Związku (2007-2011) reprezentujący emigrację lat 80-tych.

Na Balu „Pożegnanie Komuny” (2010) bawiło się 150 osób. Na zdjęciu - na Bal zapraszają młodzi kelnerzy - nie ma co sprzedać, nie ma co kupić, pozostała tylko zabawa !